

Konkurs przedmiotowy z biologii dla uczniów szkół podstawowych

Model odpowiedzi, kryteria przyznawania punktów.

Finał konkursu rok szkolny 2023/2024

- Za rozwiązanie zadań z arkusza konkursowego można uzyskać **maksymalnie 40 punktów**.
- Model odpowiedzi przedstawia zakres merytoryczny, **lecz nie jest ścisłym wzorcem sformułowania odpowiedzi** (poza odpowiedziami jednowyrazowymi).
- Za zadanie, za które można przyznać tylko jeden punkt, przyznaje się punkt wyłącznie **za odpowiedź w pełni poprawną**.
- Za odpowiedzi do zadań przyznawane są wyłącznie **pełne** punkty.
- Za zadanie, w którym można otrzymać więcej niż jeden punkt, uczeń otrzymuje tyle punktów, ile prawidłowych elementów zgodnie z modelem przedstawił.
- W przypadku **pojawienia się błędu merytorycznego wśród elementów odpowiedzi** punktu się nie przyznaje.
- Uwagi:
 - oddzielenie od siebie elementów odpowiedzi ukośnikami (/) np. oznacza, że są one w ocenie równoważne i tylko jedna z nich jest oceniana,
 - sformułowania zawarte w nawiasach nie są wymagane, ani oceniane.

Nr zad.	Propozycja odpowiedzi	Liczba punktów	Uwagi
1.	A. Prawidłowo sformułowany problem badawczy – 1pkt np. Wpływ temperatury na tempo procesu fotosyntezy. B. Prawidłowo zaproponowana hipoteza – 1pkt np. Temperatura wpływa na tempo/intensywność procesu fotosyntezy C. Prawidłowo wskazany czynnik – 1pkt – temperatura D. Prawidłowe wskazanie czynnika o którym zbierano informacje w trakcie trwania eksperymentu – 1pkt – ilość wydzielanego tlenu	4	
2.	Za poprawne wskazanie każdej odpowiedzi po 1pkt 1. Tak 2. Tak	2	
3.	A. Prawidłowe podanie nazw <u>wszystkich</u> modyfikacji korzeni – 2pkt., 3 – 1pkt., 2 – 0pkt. 1 – korzenie spichrzowe 2 – korzenie podporowe 3 – korzenie czepne 4 – korzenie oddechowe	2	
4.	Prawidłowe podanie nazwy owocu i podanie przykładu rośliny – 1pkt. A. strąk – np. fasola B. jagoda – np. pomidor C. pestkowiec – np. śliwa	3	
5.	Prawidłowo podana nazwa gatunku – 1pkt. tasiemiec uzbrojony Prawidłowo podany termin postaci rozwojowej tasiemca wskazanej na schemacie cyklu rozwojowego – 1pkt. wągier	2	nie uznaje się odpowiedzi larwa/postać larwalna
6.	Podanie prawidłowej nazwy przedstawionego na schemacie rozwoju złożonego motyla wraz z wyjaśnieniem – 2pkt Jest to rozwój złożony z przeobrażeniem zupełnym/całkowitym – 1pkt	2	

	ponieważ: np. występuje poczwarka, która jest stadium rozwojowym występującym wyłącznie w przeobrażeniu zupełnym./w przeobrażeniu zupełnym występuje larwa, która jest niepodobna zewnętrznie do postaci dorosłej owada (imago), (podczas gdy larwy w przeobrażeniu niezupełnym są podobne do imago) – 1pkt		
7.	Prawidłowe wskazanie <u>trzech cech</u> charakterystycznych dla wszystkich kręgowców po 1pkt. np. 1. c, 2. e, 3. h.	3	
8.	Podkreślenie <u>wszystkich</u> cech będących przystosowaniem do pasożytnictwa wewnętrznego. <i>dobry wzrok, przysawki, ostre pazury, haczyki, maskujące barwy, wchłanianie pokarmu całą powierzchnią ciała, wytwarzanie dużej ilości jaj, silne mięśnie</i>	1	
9.	Prawidłowe zaznaczenie <u>wszystkich</u> określeń dotyczących przystosowania żaby do życia na lądzie 1pkt 1., 2.,5.,6.,8.	1	
10.	Prawidłowo wymienione 3 cechy budowy ssaków po 1pkt np. 1. pokrycie ciała włosami 2. obecność w skórze gruczołów potowych 3. pęcherzykowata budowa płuc	3	
11.	Prawidłowo wskazane <u>wszystkie</u> elementy budowy zewnętrznej ptaka pozwalające na lot – 1 pkt – A, D	1	
12.	Prawidłowo wybrane nazwa hormonu – 1pkt A. adrenalina B. testosteron C. tyroksyna	3	
13.	Prawidłowe określenie każdej przedstawionej sytuacji – 1pkt 1. Tak 2. Nie 3. Tak	3	
14.	1. Prawidłowe wskazanie rysunku - 1pkt – A 2. Prawidłowe uzasadnienie – 1pkt np. Jedną z cech soczewki jest jej elastyczność. Podczas skurczu mięśnia rzęskowego soczewka przybiera kształt bardziej płaski/ mniej wypukły/ mniej kulisty, umożliwiając ostre widzenie przedmiotów położonych w dalekiej odległości.	2	
15.	Prawidłowe podkreślenie <u>wszystkich</u> genotypów spełniających warunki zadania – 1pkt $\underline{X^H X^H}$, $\underline{X^H Y}$, $\underline{X^H X^h}$, $\underline{X^h Y}$, $X^h X^h$	1	
16.	Prawidłowe udzielenie odpowiedzi po 1pkt A. 38	2	

	B. 19		
17.	Za poprawne wskazanie każdej odpowiedzi po 1pkt 1. Tak 2. Tak	2	
18.	A. Za poprawne podanie nazwy zależności między żabą trawną a konikiem polnym – 1 pkt - drapieżnictwo B. Prawidłowe wpisanie w wyznaczone miejsca odpowiednich organizmów – 1pkt 1. trawa/rośliny 2. nornik 3. myszołów zwyczajny 4. żaba trawna	2	
19.	Skreślenie <u>wszystkich</u> nieprawidłowych wyrazów w zdaniach, tak by powstało zdanie prawdziwe – 1pkt W przypadku doboru <i>sztucznego</i> o selekcji osobników decyduje człowiek, krzyżując te, które mają pożądane cechy. W przypadku doboru <i>naturalnego</i> o selekcji osobników decydują biotyczne i abiotyczne czynniki środowiska. Podstawowym mechanizmem ewolucji jest dobór <i>naturalny</i> , natomiast dobór <i>sztuczny</i> stanowi podstawę hodowli.	1	
RAZEM		40	